



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 02.05.2019 № 14-рк/к

Вовчанська районна державна
адміністрація Харківської області

62504, Харківська обл., м. Вовчанськ,
вул. Соборна, 73

Щодо припинення бездіяльності, яка
містить ознаки порушення
законодавства про захист економічної
конкуренції

У ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства
про захист економічної конкуренції встановлено наступне.

Вовчанська районна державна адміністрація Харківської області (надалі –
Райдержадміністрація) є юридичною особою, ідентифікаційний код – 04059473,
місцезнаходження: 62504, Харківська обл., м. Вовчанськ, вул. Соборна, 73.
Основним видом діяльності Райдержадміністрації є державне управління
загального характеру (код за КВЕД – 84.11).

Відповідно до статті 1 Закону України "Про місцеві державні
адміністрації" виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі
здійснюють місцеві державні адміністрації. Місцева державна адміністрація є
місцевим органом виконавчої влади і входить до системи органів виконавчої
влади. Місцева державна адміністрація в межах своїх повноважень здійснює
виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної
одиниці, а також реалізує повноваження, делеговані їй відповідною радою.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної
конкуренції» передбачено, що органи влади зобов'язані сприяти розвитку
конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати
негативний вплив на конкуренцію.

Отже, реалізація Райдержадміністрацією покладених на неї повноважень
має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі
Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до статті 7 Закону України "Про автомобільний транспорт"
забезпечення організації пасажирських перевезень на приміських автобусних

маршрутах загального користування, що не виходять за межі району, покладається на районні державні адміністрації.

Таким чином, забезпечення організації пасажирських перевезень на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Вовчанського району Харківської області, покладено на Райдержадміністрацію.

Відповідно до частини другої статті 5 Закону України "Про автомобільний транспорт" державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані, зокрема, на створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту, обмеження монополізму та розвиток конкуренції.

Статтею 43 Закону України "Про автомобільний транспорт" передбачено, що визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.

Відповідно до статті 44 Закону України "Про автомобільний транспорт" організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються, зокрема, на органи виконавчої влади.

Процедура підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування визначена Порядком проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, який затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 (надалі – Порядок № 1081).

Згідно з пунктом 5 Порядку № 1081 метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах є, зокрема, створення конкурентного середовища.

Враховуючи вищенаведене, автомобільні перевізники на автобусних маршрутах загального користування визначаються виключно на конкурсних засадах.

Райдержадміністрацією у 2014 році було проведено конкурси з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Вовчанського району Харківської області, а саме на наступних автобусних маршрутах:

- № 1306 "Вовчанськ (АС) – Новоолександрівка з заїздом в Бакшеївку" (надалі – Маршрут № 1306);
- № 1307 "Вовчанськ (АС) – Хотімля – Перківка" (надалі – Маршрут № 1307);
- № 1312 "Вовчанськ (АС) – Рубіжне" (надалі – Маршрут № 1312);
- № 1313 "Вовчанськ (АС) – Вовчанські Хутори" (надалі – Маршрут № 1313);
- № 1314 "Вовчанськ (АС) – Огірцеве" (надалі – Маршрут № 1314);

- № 1315 "Вовчанськ (АС) – Білий Колодязь" (надалі – Маршрут № 1315);
- № 1636 "Вовчанськ (АС) – Петропавлівка" (надалі – Маршрут № 1636).

Переможцем вищезазначених конкурсів визначено ТОВ "АВТО-ОВІ", з яким було укладено договір про організацію перевезень пасажирів на Маршруті № 1313 від 30.04.2014 № 1 зі строком дії до 30.04.2019 (надалі – Договір № 1), на Маршрутах № 1306, № 1307, № 1312, № 1314, № 1315, № 1636 – від 03.03.2014 № 2 зі строком дії до 03.03.2019 (надалі – Договір № 2).

Враховуючи вищенаведене, строк дії Договорів № 1 та № 2 закінчився.

Відповідно до пункту 52 Порядку № 1081 організатор перевезень зобов'язаний провести конкурс не пізніше ніж за 45 календарних днів до дня закінчення строку дії договору (дозволу), укладеного (виданого) попередньому переможцю конкурсу. У такому разі дія договору (дозволу), укладеного (виданого) за результатами конкурсу, починається після закінчення строку дії договору (дозволу) на перевезення укладеного (виданого) відповідно до результатів попереднього конкурсу на цьому об'єкті.

Втім, листом від 02.04.2019 № 01-38/972 (вх. від 05.04.2019 № 2706) Райдержадміністрація повідомила територіальне відділення, що протягом 2018 року та поточного періоду 2019 року не проводила конкурси з перевезення пасажирів на вищезазначених автобусних маршрутах загального користування.

Натомість, у зв'язку з закінченням дії Договору № 1 Райдержадміністрація уклала з ТОВ "АВТО-ОВІ" тимчасовий договір від 04.03.2019 про організацію перевезень пасажирів на Маршрутах № 1306, № 1307, № 1312, № 1314, № 1315, № 1636 зі строком дії до 03.06.2019.

Конкурс з перевезення пасажирів на Маршруті № 1313 Райдержадміністрація також не проводила, незважаючи на те, що строк дії Договору закінчився.

Втім, конкурси з перевезення пасажирів відповідно до пункту 52 Порядку № 1081 Райдержадміністрація мала провести за 45 календарних днів до дня закінчення строку дії Договорів № 1 та № 2, а саме за 45 календарних днів до 03.03.2019 та до 30.04.2019.

Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах надавачів відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Згідно зі статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.

У ході проведеного дослідження ринків перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування територіальним відділенням встановлено, що в межах Харківської області вказані послуги надають близько 55 суб'єктів господарювання.

Відповідно до частини першої статті 45 Закону України "Про автомобільний транспорт" у конкурсі на визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування можуть брати участь автомобільні перевізники, які мають ліцензію на той вид послуг, що виносять на конкурс, на законних підставах використовують у достатній кількості сертифіковані автобуси відповідного класу, відповідають вимогам, викладеним у статті 34 цього Закону.

Згідно з пунктом 2 Порядку № 1081 перевізник-претендент - автомобільний перевізник, який в установленому порядку подав заяву та документи для участі в конкурсі.

При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Закон України "Про автомобільний транспорт" та Порядок № 1081 не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.

Отже, ринок перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з перевезення пасажирів на відповідному автобусному маршруті загального користування, у тому числі на Маршрутах № 1306, № 1307, № 1312, № 1313, № 1314, № 1315, № 1636.

Крім того, за наявною у територіального відділення інформацією, перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, окрім ТОВ "АВТО-ОВІ", у Великобурлуцькому районі Харківської області, який розташований поряд з Вовчанським районом, надає ТОВ "АТП "АВТОТРАНС", а отже, воно є потенційним конкурентом та може брати участь у конкурсі з перевезення пасажирів на Маршрутах № 1306, № 1307, № 1312, № 1313, № 1314, № 1315, № 1636.

Непроведення Райдержадміністрацією, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування може обмежувати право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у таких конкурсах, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

В свою чергу, недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.

Таким чином, бездіяльність Райдержадміністрації по непроведенню конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами

господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Отже, бездіяльність Райдержадміністрації, яка полягає у непроведенні конкурсів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Вовчанського району Харківської області, у встановлені строки до дня закінчення строку дії договору з попереднім переможцем конкурсу, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

Враховуючи зазначене та керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Вовчанській районній державній адміністрації Харківської області такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити бездіяльність, яка полягає у непроведенні конкурсів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Вовчанського району Харківської області, а саме на маршрутах № 1306 "Вовчанськ (АС) – Новоолександрівка з заїздом в Бакшеївку"; № 1307 "Вовчанськ (АС) – Хотімля – Перківка"; № 1312 "Вовчанськ (АС) – Рубіжне"; № 1313 "Вовчанськ (АС) – Вовчанські Хутори"; № 1314 "Вовчанськ (АС) – Огірцеве"; № 1315 "Вовчанськ (АС) – Білий

Колодязь"; № 1636 "Вовчанськ (АС) – Петропавлівка", у встановлені строки до дня закінчення строку дії договору з попереднім переможцем конкурсу, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування.

Про виконання рекомендацій шляхом проведення конкурсів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Вовчанського району Харківської області, повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (61022, м. Харків, м-н Свободи, буд. 5, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 35) **в 3-місячний строк** з дня їх отримання із наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, **провадження у справі** про порушення законодавства про захист економічної конкуренції **не розпочинається**.

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії

Бугаєв А.М.

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Неймирок Ю.О.

Тевелева Ю.В.

Виконавець

Секретар колегії

Жовнер Н.І.

Шпунт В.В.